

ДО:

Министерство на земеделието и храните

гр. София, бул. „Христо Ботев“ №55

(02) 985 11 383

mail@mzh.government.bg

С КОПИЕ ДО:

Централно управление ИАРА – гр. Бургас

Бургас 8000 , ул. “Княз Александър Батенберг” 1

тел: +35956 87 60 60

office@iara.government.bg

Министерство на околната среда и водите

гр. София, бул Мария Луйза 22

02/ 940 6000

edno_gishe@moew.government.bg

СТАНОВИЩЕ

ПОДАТЕЛ: Сдружение „Балканка”, гр. София, ул.Челопешко шосе 26
/булстат 176566443/, email: info@balkanka.bg

ЧРЕЗ СВОЯ ПРЕДСТАВИТЕЛ: инж. Иван Георгиев Пандъков, Председател на
УС в Сдружение „Балканка“, адрес за кореспонденция гр. София, ул. Челопешко
шосе 26, email:

ОТНОСНО: Проект на заповед за утвърждаване режимите на
извършване на любителски риболов в рибностопанските
обекти по чл. 3, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за рибарството и
аквакултурите за периода 2025-2027 година, представен за
обществено обсъждане на 24.10.2024г.

Уважаеми дами и господа,

Сдружение „Балканка” е регистрирано като сдружение с нестопанска цел за
обществена полза, чиято основна мисия е опазването на биологичното разнообразие в

българските реки, с фокус върху опазване и възстановяване на популациите от местната речна /балканска/ пъстърва.

От създаването си, Сдружение „Балканка“ всяка година организира акции в различни части от България, като основното послание, което се опитваме да предадем е: **„Да върнем живота в реките ...”**.

С настоящето Възразяваме най-категорично в обявения едномесечен срок срещу промените, най-вече по т.4.2(без да се ограничаваме само до нея), в представения проект на заповед, качен за обществено обсъждане в електронната система на ИАРА и на МЗХ на дата 24.10.2024г. Ние виждаме „сериозен удар“ срещу политиката по опазване на рибните популации през последните 10 години, изразяваща се най-вече във въвеждането на така наречения режим „Хвани и Пусни“.

Представеният проект предизвика огромно недоволство в нашите риболовни среди. След запознаване с проектопредложението сме силно разочаровани от това, че вместо режимът "хвани и пусни" да се утвърждава с една трайна политика в областта на любителския риболов, отново представеният проект изглежда като удар срещу цялостната идея. При преглед се установиха редица промени свързани с отпадане на реки, които засягат най-вече така важната точка 4.2 от заповедта, където са упоменати реки и участъци от реки, в които е забранено задържането на екземпляри от "балканска" пъстърва.

Включването на режим "хвани и пусни" в правния мир е едно от най-уникалните явления случило се през последните 20 години в света на любителския риболов, което е спасило хиляди риби и подпомогнало за сформирание на общности по опазване на реките и промяна в мисленето.

Ние като сдружение също през годините приоритетно провеждаме нашите събития на реки с такъв режим, като се опитваме да запознаем местното население с живота в реката и защо е важно да го опазваме. Провеждаме и мащабни зелени детски училища на такива реки вече 7 години, като нашите училища са посетени от стотици деца и техните родители!

!!!Липсата на аргументация от направените промени е съществен порок в представения проект на заповед.

Възниква реторичният въпрос: Какъв е смисъла една река да се включва в режим, ако след 1, 2 или 3 години ще отпадне? За нас включването на една река в специален режим показва ангажираност, което трябва да е общата политика в областта. С предложените промени всъщност сме свидетели на точно обратното. И то не говорим за това, че има реки, които просто сменят позицията си в заповедта, записани дали под т.4.1, или под т.4.2.

Говорим за онези редица „знакови“ реки, както ще изясним и в основната част на възражението/становището ни, които напълно отпадат от заповедта.

Реки и участъци от реки като Панега, Искър, Драговищица, Треклянска, Елешница, Бяла река, Струма, Вьча и редица други, които в настоящия проект са изключени от т.4.2, ще предизвикат сериозно недоволство сред съвестните риболовци, привърженици на режима „хвани и пусни“ и ние Ви обещаваме, че ще организираме протести по въпроса.

Отпадането на реки от режима "хвани и пусни" по т.4.2 показва изключително непоследователна политика и нулева визия за сектора. Има участъци обявени в подкрепа на дейностите на местни сдружения и само след 3 години, а на места и след по-малко от година, са зачеркнати.

Т.е. сдруженията чистим, зарибяваме, помагаме в извършването на контрол, слагаме камери, борим се с всякакви престъпления срещу реките и накрая като се появи крехък живот, той може напълно легално да бъде съсипан с един подпис?

Допълнително сме провеждали и информационна кампания, вложили сме немалко пари в изработката и монтажа на информационни табели по реките.

За всяка река от досегашната заповед, ние сдруженията сме провеждали редица доказателства за необходимостта и смисъла от въвеждането на такъв режим. А в момента, с този проект на заповед, без абсолютно никакви аргументи и мотивирани проучвания, са направени промени, някои от които изглеждат целенасочени, а други, извинете ме за израза, просто „лаишки“ и породени от очевидното бързане и непознаване, както на връзките в заповедите, така и на самите реки и причините за включването им на по-ранен етап в сега действащата заповед.

Ето защо Ви заявяваме с настоящето, че **ТОВА НЕ Е ИГРА!** За всички реки от заповедта водим дългогодишна политика в целия природозащитен спектър, като основната мисия е опазване на **МЕСТООБИТАНИЯТА!** Така че далеч не става въпрос само за улова на рибата! Тук отново ще припомня в подкрепа на тезата си, че

голяма част от реките, вписани в настоящата заповед, са включени по наши предложения в Зона за защита на водите по критерия "стопански ценни видове риба", съгласно действащ ПУРБ в съответния басейнов район,

като по тези реки изрично е забранено изграждането на нови ВЕЦ/мВЕЦ. В момента тече актуализация на ПУРБ с краен срок на действие 2027г., когато ще изтече и новата 3 годишна

заповед. Отново реките по т. 4.1 и т.4.2 от актуалната заповед са предложени за включване в Зона за защита на водите, като за тези зони се определят и редица ограничения срещу развитие на увреждащи състоянието на повърхностните водни тела инвестиционни намерения.

Ето защо реагираме остро на представените промени свързани с отпадането на реки.

Призоваваме ви да не правите съществени изменения в досегашната заповед, тъй като това би довело до сериозно правно противоречие, с наложената цялостна природозащитна политика в тези участъци.

Също така декларираме, че за съжаление през последните години се запази тенденцията да се наблюдава увеличение в натиска върху популациите на речна пъстърва от рибари в много речни участъци. Лови се безразборно и не се спазват рестриктивните правила определени в ЗРА относно допустимия размер на уловените риби, период от годината, част от денонощието, количество на улова и др. Отделно, че през последните години сме свидетели на едно безразборно тровене и изсипване на всевъзможни замърсители в реките, както и преграждане и пресушаване на реки, за което многократно сме сезирали. Като се добави и браконьерският риболов със забранени от закона методи и средства се предизвиква негативно влияние върху запасите от речна пъстърва (и не само) и въпреки огромните безвъзмездни грижи, които полагат доброволно сдруженията. Като се добави и огромният хидроморфологичен натиск, който се създаде последните 20 години върху цялото горно течение на реките в България, с бума в строителството на мВЕЦ, съществува значителен риск, застрашаващ възможностите за възпроизводство на този ценен биологичен и стопански ценен вид риба.

Следвайки политиката на сдружението относно намаляване на риболовния и най-вече на браконьерския натиск върху речните екосистеми и рибните популации, намираме, че единственото възможно решение на проблемите се крие във

все по-активното въвеждане на практиката "Хвани и Пусни" по българските реки,

която досега беше установена за всички пъстървови реки през делничните дни, а за определени реки по точка 4.2. – целогодишно, извън периодите на размножаване определени със ЗРА. Последното важи особено що се отнася до местообитанията на балканската пъстърва, но вече в редица участъци от реките, такива мерки са необходими и за други ценни видове риба. Благодарение на нашата активна позиция по въпроса така например, със заповедите за обявяване на някои защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000, вече са въведени ограничения по отношение на нормата за улов и на други ценни видове като

струмската и маришката мряна, както и распера в река Марица. Това е нещо, което тепърва ще трябва да се синхронизира в националното законодателство. Все пак в настоящия проект на заповедта в т. 6 е направен опит за подобно съгласуване, което подкрепяме, но това няма да е достатъчно!

В заключение на настоящето въвеждащо изложение ще отбележа, че една от най-съществените ползи на режима „хвани и пусни“ е, че дава възможност съвестни риболовци да посещават реки, където принципно рядко се забелязва човешко присъствие. Тези риболовци няма да отидат на реки по т.4.1, които също не са застраховани от всички негативни въздействия, въпреки пълната забрана за риболов по тях. Така освен за подпомагане борбата с браконьерството,

режимът спомага за установяване и на други нарушители по реките,

като например на нерегламентирано заустване на отпадни води от новопоявили се или действащи хотелски комплекси, предприятия и други; безразборно изгребване на баластра от руслото на реките; незаконни забентвания и други, което дава възможност да бъдат сигнализиран компетентните органи и да се потърси отговорност на нарушителите. Така гражданите биват въввлечени в процеса на управление и охрана на речните басейни.

Ето защо, ние декларираме, че сме твърдо против да се вадят реки и водоеми от списъците на забраната по области и видове ограничения /пълна забрана за риболов или забрана за задържане на улов от балканска пъстърва/, като подчертаваме, че това се отнася особено за реките, включени по т.4.2 от досега действащата заповед.

Считаме, че единствено възможна и допустима промяна е да се добавят и други реки, в които е забранено задържането на улов от балканска пъстърва, а защо не и на други видове риба, като така се даде възможност режимът да обхване още по-голяма част от страната.

И както винаги досега ще направим пълен преглед на реките и областите, така че да гарантираме, че нито една река от действащата и в момента заповед няма да бъде подмината с лека ръка, а и по този начин смятаме, че с нашето становище ще подпомогнем компетентните институции при извършването на абсолютно необходимите промени в представения за обществено обсъждане на 24.10.2024г. проект на заповед, издавана съвместно между Министъра на земеделието и храните и Министъра на околната среда и водите за въвеждане на забрана за извършване на риболов в рибностопанските обекти по чл. 3, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Закона за рибарството и аквакултурите за периода 2025-2027 година.

В резултат на гореизложеното и декларирайки, че сме запознати с пълния текст на представения проект на заповедта, в качеството си на председател на УС и отговорник по проблемите свързани с околната среда в Сдружение „Балканка“ - гр.София и отчитайки особеностите на отделните реки, които добре познаваме, бивайки напълно запознати и с вредите и ползите от извършвания риболов, предлагам на вашето внимание пълен преглед, точка по точка, на цялата заповед и нашите мотивирани предложения за промени.

ЛЕГЕНДА:

Текст в черно – съгласно представения проект – считаме, че няма нужда от промяна и подкрепяме предложението

Текст в червено – предложение за промяна в заповедта и мотиви към него

I. За представения проект на т.4.1., нашето становище е следното:

Област Благоевград

- р. Чакалица, р. Славовска, р. Септемврийче и р. Кривия улук, притоци на р. Благоевградска Бистрица, преминаващи през обособените едродивечови стопанства „Тапането” и „Добро поле” от вливанията им в р. Благоевградска Бистрица до територията на Национален парк Рила на територията на община Благоевград;
- р. Лебница - от извора ѝ до вливането на река Ивановска в нея (под с. Иваново, общ. Петрич);

~~р. Градевска – от моста при горския кантон в местност Мразеница (с координати 41.898784° N, 23.320829° E), общ. Разлог до границата на Национален парк „Рила” – текстът се заменя с:~~

р. Градевска – от извора ѝ заедно с всичките ѝ притоци до моста при горския кантон в местност Мразеница (с координати 41.898784° N, 23.320829° E)

Коментар/Мотив: Записаният в проекта текст съвпада с досегашния текст. Както и преди обаче сме посочвали, същият е неразбираем, доколкото съгласно топографските карти на практика няма реки в участъка, които да достигат границите на НП Рила, а в района реката по топографските карти се казва Еловица, а не Градевска, чак до устието на река Осеновска, която е много по-надолу по течението. Водохващането на мВЕЦ Баба Цвета в района, което беше демонтирано, също беше с разрешително за водоземане от река Еловица. Разписаният текст в проекта не съответства с географските наименования на реките.

~~р. Стружка (приток на река Градевска) – участъка от водохващането на мВЕЦ Баба Цвета (с координати 41.902139° N, 23.298611° E) до границата на Национален парк „Пирин”, общ. Симитли – текстът да се замени с:~~

р. Стружка (приток на река Градевска) – от границите на Национален парк „Пирин”, общ. Симитли до устието на последния значим приток Николов Андък (с координати 41.903333°N, 23.299417°E)

Коментар/Мотив: По настоящем водохващанията за мВЕЦ Баба Цвета са демонтирани и такава централа не съществува. Трябва да се дадат нови координати и да се промени текста на заповедта. Даваме предложение за промяна на текста

- р. Перлеш от извора ѝ до вливането в р. Десилица на територията на община Банско;
- р. Десилица - от хижа „Гоце Делчев“ (с координати 41.769162° N, 23.550387° E) до разсадника на ТП „Държавно Горско Стопанство Добринище“ (с координати 41.769682° N, 23.550317° E) на територията на община Банско;

- р. Безбог (Манастирска) - от местността „Ралеви лъки“ (с координати 41.775036° N, 23.588800° E) до вливането ѝ в р. Места на територията на общ. Банско;
- р. Мелнишка – от моста в с. Кърланово (с координати 41.543906° N, 23.417348° E) до границата на Национален парк „Пирин“, общ. Сандански;
- всички реки и езера на територията на Национален парк „Рила“, за които има установена забрана съгласно План за управление, приет с Решение № 522/04.07.2001 г. на Министерския съвет;
- всички реки и езера на територията на Национален парк „Пирин“, за които има установена забрана съгласно План за управление, приет с Решение № 646/06.08.2004 г. на Министерския съвет.

Област Бургас

- Нямаме възражения

Област Варна

- Нямаме възражения

Област Велико Търново

- Нямаме възражения

Област Видин

- ~~р. Голема река с притоците ѝ от местност „Цер“ над с. Чупрене до местността „Бяла вода“ – възразяваме, да отпадне~~

Коментар/Мотив: Записаният в проекта текст се прекрива със зона, която е включена за пръв път в т.4.2 от заповедта преди 3 г. Няма аргументи за промяна. Записаните местности са неясни като локация и спазването на забраната е трудно изпълнима. Предлагаме да се запише отново по т.4.2 като там ще прецизираме текста, така че да е с ясни идентификатори.

- ~~р. Бърза река, р. Лева река и р. Равна река с техните притоци над с. Горни Лом, общ. Чупрене – текстът да се замени със следния:~~

~~р. Бърза река, р. Лева река и р. Равна река с техните притоци – от изворите им до сливането им при бившия завод за експлозиви над с. Горни Лом, общ. Чупрене (с координати 43.446992° N, 22.728202° E)~~

Коментар/Мотив: Текстът е прецизиран, така че да бъде разбираем.

Област Габрово

- р. Росица с притоците ѝ - р. Благарещица, р. Цървулщица, р. Зелениковец - до долния (първия) мост на с. Валевци (с координати 42.837804° N, 25.085490° E);
- реките Маришница и Голещица от изворите до вливането им в р. Росица при махала Тумбалово, село Стоките;

- ~~р. Мокра бяла и р. Суха бяла от изворите им до сливането им в река Бяла, която се влива в река Росица при село Валевци в точка с координати: 42.838274° N, 25.084967° E - да се замени с:~~

~~р. Бяла с притоците ѝ – от изворите до устието ѝ в река Росица при село Валевци.~~

Коментар/Мотив: Предложеният в проекта за заповедта текст, който беше резултат от наше предходно указание, но разписано грешно, звучи все така нелепо. Пояснението след запетаята няма общо с текста на забраната. Двете реки принципно се сливат много над село Валевци и образуват река Бяла, която се влива в река Росица при село Валевци.

Това са много малки реки и трайното засушаване водят до едва църцореща река Бяла. Най-редно би било да се забрани целогодишно риболова по маловодната река Бяла.

- Паничарка с притоците ѝ - р. Борущица, р. Левичарка, р. Топлешка;
- яз. Христо Смирненски (съгласно Приложение № 1 от Наредба № 37 от 10.11. 2008 г.);
- р. Козята река с притоците ѝ - р. Зеленишка и р. Белилска река от изворите им до рибарника в махала Червен бряг (с координати 42.806750° N, 25.303659° E – виж коментар);

Коментар/Мотив: Зеленишка река е приток на река Белилска, която е ляв приток на река Козята. Тези реки са почти целогодишно пресушени от водохващанията изградени на тях, за което многократно сме сигнализирали. Съответно, дългогодишната забрана по тях не е подобрила по никакъв начин тяхното състояние. Има и индикации за незначими браконьерски прояви.

- р. Янтра - от извора ѝ до кв. Ябълка (с координати 42.781669° N, 25.392247° E);
- р. Янтра - от Баев мост (с координати 42.871103° N, 25.318229° E) до моста на комплекс „Христо Ботев“ (с координати 42.861317° N, 25.322371° E);
- р. Янтра - от моста под с. Скалко (с координати 42.985571° N, 25.367458° E) при път 5002 до моста в с. Гостилица - път 609 (с координати 43.06954° N, 25.389302° E);
- р. Сивек – от изворите до откритото водохващане в с. Потока (с координати 42.766096° N, 25.365438° E);
- р. Бялата река - от откритото водохващане до моста на квартал „Шумели“ – **виж коментар и предложение към него за промяна**

Коментар/Мотив: Не разбираме смисъла от този текст! Единственият възможен мотив е, че преградата по реката блокира мигриращи риби отдолу и ги концентрира в участъка. Описаният в заповедта участък е с дължина около 100м и обикновено няма вода и трудно ще се постигнат целите на забраната.

Откритото водохващане е с координати **42.780903, 25.384571**.

Мостът в кв. Шумели е на 20м от вливането на река Бяла в река Янтра.

Предлагаме река Бялата да се включи цялата по т.4.1 или да се запише по т.4.2

- р. Дряновска – от Дряновския манастир (с координати 42.949235° N, 25.432786° E) до с. Цинга (с координати 42.964924° N, 25.439577° E);
- р. Плачковска - от извора до моста на разклона за с. Кръстец (с координати 42.817928° N, 25.489824° E);
- р. Тревненска – от моста на с. Добревци (с координати 42.882670° N, 25.497210° E) до моста на тунела (с координати 42.917293° N, 25.477334° E);
- р. Тревненска – от моста до кв. Тепавица (с координати 42.861564° N, 25.475162° E) до моста на с. Добревци (с координати 42.882670° N, 25.497210° E);
- всички реки и водоеми на територията на Национален парк „Централен Балкан“, съгласно Плана за управление на Парка.

Област Добрич

- Нямаме възражения

Област Кюстендил

- Нямаме възражения

Област Кърджали

- Нямаме възражения

Област Ловеч

- р. Бели Вит – от бента на м. „Скрибътна“ (с координати 42.903668° N, 24.308844° E) до бента на м. „Воловийте“ (с координати 42.924179° N, 24.247700° E);
- р. Черна река - от извора до сливането ѝ с река Дебелещица;
- р. Бели Осъм - от извора, заедно с притоците ѝ до сливането ѝ с река Козещица;

Коментар/Мотив: Правилното наименование на реката е Козещица

- р. Жална - от извора до сливането ѝ с река Кнежа;
- р. Зеленика - от извора до сливането ѝ с река Бели Осъм;
- р. Черни Осъм - от извора до сливането ѝ с река Краевица;

- ~~р. Пръскалка от извора до ВЕЦ „Видима“ (с координати 42.780940° N, 24.921591° E) - текстът да се замени със следното:~~
р. Пръскалка - от извора до вливането в река Видима при ВЕЦ „Видима“ (с координати 42.780940° N, 24.921591° E);

Коментар/Мотив: Текстът в проекта е прецизиран.

- ~~р. Острешка от извора до местност „Баронов мост“ (с координати 42.800225° N, 24.982202° E) – да отпадне от т.4.1 и да се добави съгласно предложението ни по т.4.2~~

Коментар/Мотив: Предлагаме участъкът да отпадне и да се включи по т.4.2 съгласно предложението ни записано там. Основен мотив за това е, че участъкът е забранен от дълги години, а реката предлага чудесни условия за риболов в красивия Балкан. Има криволичещ път край реката, има туризъм и съответно присъствие на хора и контрол. Реката предлага и добри условия за естествено възпроизводство на ихтиофауната, като препоръчваме ИАРА да не одобрява зарибителни мероприятия с балканска пъстърва там.

- р. Зла река - от извора до приток „Мусев дол“ (с координати 42.811925° N, 24.854498° E);
- ~~р. Костина от паметника на Бенковски, местност Костина над с. Рибарица до вливането ѝ в река Бели Вит – Възраждаме срещу текста, да се промени с:~~

р. Костина - от границите с Национален парк „Централен Балкан“ до паметника на Бенковски, местност Костина над с. Рибарица

Коментар/Мотив: Възраждаме срещу въвеждането на пълна забрана само в долния участък от реката, а горния участък да не е включен в нито една точка. В това няма логика и последователност.

Принципно подкрепяме запазването на пълна забрана по цялата река Костина съгласно Заповед №РД 09-89 2022-2024, доколкото това е становището изразено и от научните среди от преди 4 години. Реката е местообитание на защитен вид главоч / *Cottus gobio*, единствено местообитание в района и като такава трябва да се опазва в максимално диво състояние, да не се допуска зарибяване с агресивната пъстърва.

За съжаление има индикации за наличие на браконьерство, особено в описания участък в проекта на заповедта. Има индикации и за други увреждащи дейности, като например временно забентване, замърсяване във вилната зона и други в предложението в проекта за заповедта участък, а той няма да се самоконтролира.

Ето защо нашето предложение е същото, което възприехте след обществено обсъждане преди 5 години, но впоследствие изменихте, недотам обмислено.

Участъкът от паметника на Бенковски до устието ще запишем под т.4.2 и там ще добавим допълнителна аргументация за това.

- р. Брязово - от извора до вливането ѝ в река Бели Вит;
- р. Горуньово - от извора до вливането ѝ в река Бели Вит;
- р. Дебелещица - от извора до вливането ѝ в река Бели Вит;

Коментар/Мотив: Реката се казва Дебелещица.

- ~~р. Краевича е притоците ѝ от границата на НП „Централен Балкан“ до вливането ѝ в река Черни Осъм, в землището на с. Черни Осъм (с координати 42.800607° N, 24.776464° E) – категорично възразяваме срещу текста и предлагаме да се змени със следния:~~

р. Краевича – от вливането на десния приток Лешнишки дол (с координати 42.795483° N, 24.786386° E) до вливането ѝ с река Черни Осъм, в землището на с. Черни Осъм (с координати 42.800607° N, 24.776464° E) – ново предложение към проекта на заповедта 2025-2027

Коментар/Мотив: Реката преди вливането на Лешнишки дол е включена преди 3 години в т.4.2 от Заповед №РД09-89 2022-2024. И така трябва да остане. Няма обстоятелство, което да е променило това условие. Този участък обаче беше пропуснат и го добавяме. Още повече, че Река Черни Осъм надолу е силно повлияна от водохващания, нищо че е в режим по т.4.2. Горното течение е напълно откъснато заради питейните водохващания. За река Кравица е допустимо отпадане на пълната забрана за риболов да е за участъка от реката извън обявената вододейна зона – като нашето предложение е съобразено с това – то обхваща пояс I на СОЗ. Останалата част от реката трябва да остане по т.4.2.

- р. Топля - от извора до вливането ѝ в язовир Сопот;

~~р. Стърна – от извора до първия мост – да отпадне от т.4.1;~~

Коментар/Мотив: Първият мост на реката, гледано от извора по течението е с координати 42.769465, 24.890615. Това означава, че споменатият участък попада изцяло на територията на НП Централен Балкан, за където има цялостна забрана съгласно Плана за управление на парка!!!

- р. Златна Панега – под стената на яз. Луковит (с координати 43.199196° N, 24.156367° E) до бента в долния край на гр. Луковит (с координати 43.208250° N, 24.168971° E) в периода от 01 октомври до 31 януари;
- Река „Козещица” - от извора до вливането ѝ в река Бели Осъм – предложение към проекта на заповедта 2025-2027

Коментар/Мотив: Абсолютно възразяваме срещу отпадането на река Козещица от проекта на заповедта. Това е малка река. Реката е включена в т.4.2 от Заповед №РД09-89 2022-2024, като след последващото включване на река Бели Осъм по т.4.2, то напълно приемливо е реката да бъде записана под т.4.1, опазвайки горното течение на река Бели Осъм, която също е в пълна забрана до вливането на река Козещица.

- всички реки и водоеми на територията на Национален парк „Централен Балкан“, съгласно Плана за управление на парка.

Област Монтана

- Нямаме възражения

Област Пазарджик

~~р. Софаница – от местност „Дългия мост“ с координати (41.918913° N, 23.924004° E) до местност „Софан“ (с координати 41.906079° N, 23.877695° E) – текстът се заменя със следния:~~
р. Софан дере – от местност „Софан“ (с координати 41.905925° N, 23.878189° E) до местност „Дългия мост“ с координати (41.918913° N, 23.924004° E);

Коментар/Мотив: Името на реката е актуализирано съгласно топографските карти. Прецизирани са координатите на двете местности и е обрнат записа им, като първо е записана местността разположена по-нагоре по течението на реката.

- р. Крива река – от местност „Софан“ (с координати 41.905925° N, 23.878189° E) до местност „Циганска лъка“ (с координати 41.882303° N, 23.874171° E);

Коментар/Мотив: Прецизирани са координатите на двете местности.

- р. Баталач – от водохващането на яз. Батак (с координати 41.929794° N, 23.959050° E) до ~~местност „Сухата лъка“ (с координати 41.945638° N, 23.937594° E)~~ вливането в река Бистрица – да се промени записа

Коментар/Мотив: Координатите в представения проект са при устието на реката, така че така е ясно, а по картите е трудно да се локализира точното местонахождение на устието, за да се прецизират координатите. Това може да стане само на място, но не е необходимо при предложения текст.

~~р. Тели дере – от местност „Зайков дол“ (с координати 41.882703° N, 23.954404° E) до местност „Крачановото“ (с координати 41.858521° N, 24.010669° E) -- текстът се заменя със следния:~~

- р. Тели дере заедно с притоците ѝ – от изворите на реката до местност „Зайков дол“ (с координати 41.882543° N, 23.954431° E)

Коментар/Мотив: Координатите в заповедта са на изворите на реката, така че така е по-ясно, без да променяме зоната. Прецизирани са координатите на вливането на Зайковото дере в Тели дере

- р. Яденица – от изворите с притоците ѝ до вливането ѝ в река Юндолска (с координати 42.100984° N, 23.890899° E);

-

- Биндерски дол;

- Епитров дол;

- Тузленски дол;

- ~~р. Стара река – от моста при разклона за с. Нова Махала (с координати 41.956964° N, 24.238922° E) до ВЕЦ Пещера (с координати 42.017438° N, 24.274364° E) – възразяваме, предлагаме да се замени със следния текст:~~

р. Стара река заедно с притоците ѝ – от изворите до моста при разклона за с. Нова Махала (с координати 41.956964° N, 24.238922° E)

Коментар/Мотив: Възразяваме срещу отпадането на участъка от установения режим „хвани и пусни“ по точка 4.2 съгласно Заповед №РД09-89 2022-2024 и въвеждането на пълна забрана в участъка. Предлагаме да се въведе забраната само за най-горното течение на реката, а от моста за с. Нова махала да се запази установения режим по реката, съгласно следващия ред.

р. Стара река – от моста при разклона за с. Нова Махала (с координати 41.956964° N, 24.238922° E) до ВЕЦ Пещера (с координати 42.017438° N, 24.274364° E) в периода от 01.10. до 31.01

Коментар/Мотив: Във връзка с възражението по предишния ред за запазване на установения режим „хвани и пусни“ по точка 4.2 и съгласно Заповед №РД09-89 2022-2024, допълнена със заповед №РД-371 от 02.04.2024г. Съвместяването на забраната за риболов за всички видове риба с периода на размножителната забрана риболова на пъстърва е нещо, което постигнахме заедно последните години и беше добре прието и съгласувано с риболовните клубове. За споменатия участък полагат доброволни грижи риболовци от град Пещера вече няколко години. Абсолютно неуместни са подобни забрани, като се има предвид, че точно в този участък сме подавали и сигнали за нарушения до компетентните РИОСВ и БДИБР, които нямаше да бъдат установени, ако нямаше съвестни риболовци!

- всички реки и езера на територията на Национален парк „Рила“, за които има установена забрана съгласно Плана за управление на парка.

- р. Аландере (Равна) – от местност „Софан“ (с координати 41.905925° N, 23.878189° E) до местност „Арнаутска поляна“ (с координати 41.9144878° N, 23.8170964° E) – да се добави текста.

Коментар/Мотив: Реката е включена в т.4.1 съгласно Заповед №РД09-89 2022-2024. Възразяваме срещу отпадането ѝ от заповедта. Предлагаме да се запише в т.4.1 или да се премести в т.4.2, но не да се маха от заповедта. Координатите на местност „Софан“ са прецизирани.

- р. Рибна заедно с притоците ѝ – от изворите до моста в местността „Кара тепе“ (с координати 41.843662° N, 23.940818° E) – ново предложение

Коментар/Мотив: Реката след местността „Кара тепе“ е включена по т.4.2. Малко по-надолу започват деривационните канали за язовир Батак, така че след местността „Кара тепе“ друг режим е немислим. Над тази зона обаче реката с притоците предоставят условия за естествено възпроизводство и трябва да се опазват без никакво въздействие. Прецизирани са координатите на реката в местността „Кара тепе“

Област Перник

- Нямаме възражения

Област Пловдив

- р. Белишка – от извора до моста на разклона за с. Борово (местността Паткарника – старото пъстървово стопанство) (с координати 41.844003° N, 24.847174° E);
- р. Крушовска река – от изворите до вливането ѝ в река Манастирска;

~~р. Търмъшка с притоците ѝ – от местността „Момин мост“ (с координати 42.011734° N, 24.586244° E) до с. Нървенец (с координати 42.065760° N, 24.655493° E) – да отпадне от т.4.1 и да се добави съгласно предложението ни по т.4.2~~

Коментар/Мотив: Възражяваме категорично. Реката е включена в режим по т.4.2 до сега от много години. Предлагаме записаният в проектната заповед текст да отпадне от т.4.1 и реката да се добави отново в т.4.2, където ще я и напишем по-долу. Няма аргументи за промяната. В същото време участъкът е повлиян от работата на малка водноелектрическа централа, за което ние риболовците сигнализирахме компетентните институции при установяване на нарушения. При наличие на мВЕЦ няма как да говорим за „естествено“ възпроизводство. Т.е. мВЕЦ ще може да намалява оттока и дори да оставя реката на локви, ще може да засипва дъното с наноси при чистене, ще прави хидропикинг, термопикинг и други, а любителите риболовци ще гледаме? Премахването на такива реки от т.4.2 и добавянето им към т. 4.1 ще ни накара да си помислим, че всъщност целта е да няма риболовци, които да „пречат“!

- р. Сушица с притоците ѝ – от извора до вливането ѝ в река Лъкинска (Юговска);
- р. Манастирска – от изворите (с координати 41.708250° N, 24.812190° E), до водопада на местността „Крушов четал“ (с координати 41.770581° N, 24.862525° E) – текстът е съгласно проекта на заповедта.

Коментар/Мотив: Прецизирани са координатите на водопада, който е точно преди моста над реката. Правим предложение текстът да се промени така:

р. Манастирска – от изворите (с координати 41.708250° N, 24.812190° E) до втория завой след водопада на местността „Крушов четал“ (с координати 41.771957° N, 24.860296° E);

Коментар/Мотив: Водопадът, върху който освен това е изградено открито водохвощане, се явява миграционна бариера, която концентрира изкуствено риби след себе си. Тези риби могат лесно да станат жертва на всякакви риболовни набези, затова е добре участък около 200м след водопада също да се забрани.

~~р. Въча – в участъка от открито водохвощане на „Напоителни системи“ ЕАД (намиращо се до ВЕЦ Въча I с координати 42.033861° N, 24.470861° E) до последния МПС мост при гр. Кричим;~~

Коментар/Мотив: Категорично възражяваме срещу забраната на риболов по река Въча в град Кричим. Това е един от любимите участъци за риболов на хиляди риболовци, попадащ в рамките на коригираното течение на реката след каскадата на НЕК. Нямаме представа за причините и чии интереси се обслужват с тази забрана, но това със сигурност не е в интерес на любителския риболов. С оглед многото установени нарушения в участъка, абсолютното незачитане на размножителни забрани, забраните за задържане на риба и други от част от местното население в Кричим, то тази забрана ще засегне единствено и само съвестните любители риболовци, които, посещавайки реката от цялата страна, допринасят и за нетния приход на магазини, ресторанти и хотели в града и селата в района. С оглед това, че от години имаме редица противоречия с НЕК за това, че не осигуряват нужното уведомяване на населението при пускане на високи води, въпреки поети пред областната управа на Област Пловдив ангажименти за това, а в други случаи не осигуряват минималния отток в реката, считаме, че тази забрана е забрана насочена не в полза на рибите, а срещу хората, които пречат. Това е забрана от типа „има хора - има проблем, няма хора-няма проблем“, което е абсолютна подигравка с любителите риболовци. Вместо НЕК да си свършат работата по изграждане на комплексна уведомителна система, забраната на риболов в участъка ще повлияе на хобито на хиляди съвестни риболовци. Отново липсват мотиви и аргументи в подкрепа на това предложение.

Да се добави следния текст (съгласно Заповед №РД09-89 2022-2024):

- р. Вьча – в участъка от откритото водохващане на „Напоителни системи” ЕАД преди гр. Кричим (намиращо се до ВЕЦ „Вьча 1” с координати 42.0338611 24.4708611) до моста на с. Йоаким Груево (с координати 42.119580° N, 24.555975° E) в периода 01 октомври до 31 януари;
- всички реки и водоеми на територията на Национален парк „Централен Балкан“, съгласно Плана за управление на парка.
- р. Върлишница – от извора до ЖП моста (42.687585° N, 24.445524° E) – да се добави
- р. Падеш – от пътният мост (42.669393° N, 24.497495° E) до вливането на Дебелоделещица в р.Права (42.654704° N, 24.487501° E) – да се добави;
- р. Белешница – от изворите заедно с притоците до пътният мост на разклона за местност ”Попското” (42.644326° N, 24.504586° E)– да се добави;
- р. Дълга – от изворите заедно с притоците до разклона за местност ”Дълга” (42.689402, 24.435636) (Съгласно РД 09-69/01.02.2019) – да се добави;

Коментар/Мотив: Последните 4 участъка от предложението ни години наред бяха включени в т.4.1 от Заповедта. Преди 3години бяха неаргументирано извадени от заповедта въпреки възражението ни. Това са единствените естествени места, където могат да се размножават пъстървите от река Стряма, всичките десни притоци на реката в Средна гора. Ето защо е редно да се забрани риболовът в горните участъци на тези реки.

Област Смолян

- р. Арда с притоците ù - от изворите до рибовъдното стопанство в с. Кошница (с координати 41.511878° N, 24.665225° E);
- р. Сивинска с притоците ù - от изворите до вливането ù в р. Арда;
- р. Черна с всичките ù притоци - от изворите до тунела (с координати 41.568055° N, 24.632459° E);
- р. Черна – от тунела (с координати 41.568055° N, 24.632459° E) до вливането на река Тикалска (с координати 41.569040° N, 24.818274° E) в периода от 01 октомври до 31 януари;
- р. Крива река - от изворите до вливането ù в р. Черна;
- р. Девинска - от границата с Регионална дирекция по горите - Пазарджик до моста на рибарник „Девин 4” (с координати 41.742972° N, 24.368556° E);
- р. Девинска – от моста на рибарник „Девин 4“ (с координати 41.742972° N, 24.368556° E) до вливането в язовир Цанков камък в периода от 01 октомври до 31 януари;
- р. Буйновска с притоците ù - от изворите до горния мост в местността „Попини лъки“ (с координати 41.594263° N, 24.322467° E);
- р. Триградска с притоците ú – от изворите до моста на механичен цех (с координати 41.594820° N, 24.380011° E) и от бетоновия мост над пещера „Дяволското гърло“ (с координати 41.611906° N, 24.380718° E) до моста в местността „Буков мост“ **след Османов вир** (с координати 41.631242° N, 24.388447° E) – **текстът е дописан;**

Коментар/Мотив: Считаме, че забраната трябва да обхваща и естествената риборазвъдна зона след Османов вир при устието на река Чаирска. Водопадът в местност Османов вир концентрира мигриращите риби в участъка под него. Посочените от нас координати на мост съвпадат с координатите на мост, който ни е посочен от местното население, т.е. това са правилните координати на „Буков мост“.

- р. Чаирска с притоците ù - от изворите до вливането ù в р. Триградска;
- р. Широколъшка с притоците ù - от изворите до кантара на бившето АПК (с координати 41.682262° N, 24.573437° E);
- р. Вьча - от язовирната стената на яз. Цанков камък до ВЕЦ „Цанков камък” над с. Михалково;
- р. Малка река (Аламовска река) - от язовирната стена на яз. Златоград до вливането ù в р. Голяма (началото на река Върбица) в периода от 01 октомври до 31 януари;
- р. Чудните мостове - от изворите до вливането ù в р. Забърдовска;

- р. Караджа дере с притоците ѝ – от извора до вливането ѝ на река Кочоолудере (с координати 41,675544° N, 24.202082° E);
- р. Герзовска с притоците ѝ - от извора до вливането ѝ в р. Черна;
- р. Бяла река - от изворите до вливането ѝ в р. Черна;
- р. Чепеларска с притоците ѝ – от изворите, до вливането на р. Зорнишка (с координати 41.748169° N, 24.693237° E);
- Природна забележителност „Смолянски езера“ - езерата „Мътното“, „Бистрото“ и „Тревистото“.

Област София и София-град

- р. Дълга - от извора до местността Косица (с координати 42.813190° N, 24.200413° E);

~~р. Стара река с притоците ѝ – от изворите до разклона на с. Лопян, общ. Етрополе – да отпадне от т.4.1 и да се добави съгласно предложението ни по т.4.2~~

Коментар/Мотив: Категорично възразяваме срещу представеното ново предложение в т.4.1. Първо текстът е неясен. Втората причина е, че на реката има изграден мВЕЦ, който в началото на 2024г. почти напълно ликвидира реката в участък след стената на водохващането. С подробен доклад по въпроса вече сме ви запознали в наш сигнал, качен на нашата страница:

<https://balkanka.bg/%d0%bf%d0%be%d0%b3%d1%80%d0%be%d0%bc-%d1%81%d0%bb%d0%b5%d0%b4-%d0%bc%d0%b2%d0%b5%d1%86-%d0%bb%d0%be%d0%bf%d1%8f%d0%bd/>

Тази река има потенциал за включване в т.4.2 цялата.

Допустимо е въвеждането на забрана в по-горната част на реката, като правим следното предложение за включване по т.4.1:

р. Стара река заедно с притоците ѝ - от изворите до моста при кметството на село Ямна (с координати 42.827879° N, 24.084553° E),

но от там надолу нашето предложение е за включване по т. 4.2 или да няма промяна в статута – т.е. да не се включва в никакви приложения. Реката и региона предлагат перфектни условия за екологичен туризъм. Това ще позволи на съвместни риболовци, извършвайки своето хоби, да установят и нарушения по реката, както е в случая със злощастното погребване на живота в реката с наноси. Да не говорим, че за естествено възпроизводство при наличен мВЕЦ е абсурдно да говорим.

- р. Свинска - в района на ДС Етрополе по цялата ѝ дължина;
- р. Еленска - в района на ДС Пирдоп от изворите ѝ до базиликата „Свети Илия“ (с координати 42.732054° N, 24.221517° E);
- р. Чавча - в района на ДС Костенец от изворите ѝ до моста в курорта на с. Костенец (с координати 42.249632° N, 23.806016° E);
- р. Урдина - от изворите до вливането ѝ в р. Черни Искър;
- р. Кору дере заедно с притоците ѝ – от изворите по цялото поречие до моста на главния път Златица – Папагюрище(с координати 42.693389° N, 24.133015° E) – текстът е дописан

Коментар/Мотив: Прецизирани идентификатори на реката.

- р. Куфарита заедно с притоците ѝ – от изворите до вливането в река Тополница;

Коментар/Мотив: Прецизирани идентификатори на реката.

- р. Леви Искър - общ. Самоков от изворите до вливането ѝ в р. Черни Искър;
- р. Габровница – участъка в района на ДС Своге от изворите до вливането на Брезовска река (с координати 42.982808° N, 23.498511° E) при разклона за село Брезовдол;
- р. Нишава в центъра на гр. Годеч – участъка на трите градски моста (от мост с координати 43.017758° N, 23.050432° E до мост с координати 43.014575° N, 23.044757° E);

~~р. Черни Искър – в участъка от вливането на р. Пряка река до вливането ѝ в р. Бели Искър – възразяваме, да се коригират текстовете по т.4.1 и по т.4.2.~~

Коментар/Мотив: Реката е включена в т.4.2 съгласно Заповед №РД09-89 2022-2024. Възражаваме срещу преместването ѝ по т.4.1 с целогодишна забрана. Участъкът обхваща зона с усилен туризъм и хиляди летуващи през лятото и перфектни условия за осигуряване на връзката човек – река, както и възпитаването ѝ в децата. Това е един от малкото естествени участъци, които не са ликвидирани от множество водохващания и прегради в горното течение на реката Искър, където режимът „хвани и пусни“ е възможно най-доброто решение. Не случайно в реката се среща и главоч.

!!!Не трябва да се допускат зарибителни мероприятия с пъстърва.

Благодарение на режима и наличието на главоч, преди време сдружение Балканка се пребори срещу бъдещите планове за мВЕЦ, които щяха да ликвидират реката.

Освен това нещо много важно – няма никаква логика да се забрани участъка в района, а зоната от границите на НП Рила до устието на р. Пряка река, което е естествена риборазвъдна зона, ще остане в свободен режим, както беше и досега.

Ето защо предлагаме да се запиши по т.4.1 следното предложение, а в т. 4.2 ще допълним с нашето предложение за там:

р. Черни Искър заедно с притоците ѝ – в участък от границите на НП „Рила“ до устието на река Мальовишка

- р. Скакля в района на Държавно лесничество Своге - от изворите до вливането ѝ в р. Искър;
  - р. Ечемишка - в района на ДС Ботевград по цялата ѝ дължина
  - всички реки на територията на Приден парк „Витоша“, съгласно Плана за управление на парка;
  - всички реки и водоеми на територията на Национален парк „Централен Балкан“, съгласно Плана за управление на парка;
  - всички реки и водоеми на територията на Национален парк „Рила“, съгласно Плана за управление на парка.
-
- р. Искър – от стената на яз. Панчарево (с координати 42.604533° N, 24.403102° E) до моста на бул. Цариградско шосе (с координати 42.637100° N, 23.418589° E) в периода от 01 октомври до 31 януари – да се добави.

Коментар/Мотив: Реката е включена в т.4.2 съгласно Заповед №РД09-89 2022-2024. Възражаваме срещу отпадането на забраната в посочения период. Този режим беше утвърден само преди година в подкрепа на дейностите на местно сдружение Искър-София. В реката има пъстърва от много отдавна, но никога популацията на пъстърва в реката не е била толкова добра. Освен това участъкът е в град София, което предполага и голяма преса целогодишно, което потвърждава и необходимостта от допълнителни регулации. Изследване на ихтиофауната в района обаче показва, че през голяма част от година реката е на практика непригодна за живот на другите видове риби, заради огромното въздействие на каскадата от язовири нагоре. Имаме период на хипер маловодие, съчетани с всекидневен хидропинг. Това означава, че всякакви спекулации как забраната дискриминира останалите риболовци са неуместни. В крайна сметка говорим за много малък участък от река Искър, след язовир, който пък сам по себе си би концентрирал риби в определени периоди под себе си. Няма логичен аргумент за отпадане на забраната при все, че участъкът се зарибява с пъстърва съгласувано с ИАРА от години.

Област Стара Загора

- Нямаме възражения

Област Сливен

- р. Луда Камчия и нейните притоци от изворите до моста на реката в с. Градец (с координати 42.791291° N, 26.539578° E) – да се добави.

Коментар/Мотив: Изваждането на реката е немотивирано. Това е естествена риборазвъдна зона, която последните години страда от тежко маловодие. Затова подкрепяме не отпадането, а разширението на зоната от с. Ичера до с. Градец. Отново ще подчертаем, че заповедта за режимите на риболов е включена и в процесите на опазване на местообитанията съгласно Закона за водите, затова не бива да се правят генерални промени по отпадане на реки.

Област Шумен

- р. Голяма Камчия – от моста на „Омуртагов мост” до стената на яз. Тича в периода от 01 октомври до 31 януари.
- р. Брестова - на територията на общ. Смядово.

Област Хасково

- Нямаме възражения

Област Ямбол

- Циментовото корито на р. Тунджа, гр. Ямбол в следните участъци:
  1. от хидротехническо съоръжение на гр. Ямбол в близост до бензиностанция Шел (с координати 42.490910° N, 26.503472° E) до ресторант Златен рог (с координати 42.484821° N, 26.493441° E);
  2. от ресторант Златен рог (с координати 42.484821° N, 26.493441° E) до хидротехническо съоръжение в ж.к. Златен рог в близост до спортен комплекс Арена (с координати 42.483836° N, 26.492102° E);
  3. от ресторант Златен рог (с координати 42.484821° N, 26.493441° E) до хидротехнически съоръжения в близост до Парк Хотел Ямбол, гр. Ямбол (с координати 42.486831° N, 26.491932° E).
  - р. Синаповска;
  - р. Тунджа – в участъка на резерват „Горна Топчия”;
  - р. Тунджа – в участъка на резерват „Долна Топчия”.

Коментар/Мотив: Включени в Заповед №РД09-89 2022-2024. Изваждането на реките е немотивирано. Участъците в резерватите, където риболовът е забранен, е добре да бъдат посочени в тази заповед, където е най-достъпна за риболовците.

II. За представения проект в т.4.2., отправяме следните мотивирани предложения по области

Област Благоевград

- горното течение на река Ощавска с притоците ѝ р. Мочуришка и р. Бяла река - от границата на Национален парк „Пирин“ на територията на община Кресна до водохващането на Малка водоелектрическа централа на кота 1045 м (с координати 41.815910° N, 23.265600° E)

Коментар/Мотив: Подкрепяме преместването на участъка от досегашната т.4.1 в т.4.2 на заповедта. Прецизирали сме текста, като сме записали границите по посока на течението.

- р. Бела Места с притоците ѝ - от границите на Национален парк „Рила“ до вливането в река Места.
- р. Черна Места с притоците ѝ - от границите на Национален парк „Рила“ до вливането ѝ в река Места – да се добави.

Коментар/Мотив: Включена в Заповед №РД09-89 2022-2024. Възразяваме категорично срещу отпадането на реката от заповедта. Реката е голяма и силно замърсена с битов отпадък. Наблюдава се силно замътане при всеки дъжд, което говори за ерозия в резултат на сечи във водосбора. Участъкът ще опазва естествената риборазвъдна зона на река Места въпреки, че в горната част на реката има изграден мВЕЦ с негативно въздействие върху участъка, като допълнително оправдава необходимостта от включването на участъка.

- р. Благоевградска Бистрица с притоците ѝ, от границите на Национален парк „Рила“ до вливането в река Струма – да се добави.

Коментар/Мотив: Включени в Заповед №РД09-89 2022-2024. Възразяваме категорично срещу отпадането на реката от заповедта. Река Благоевградска Бистрица е продрана от множество ВЕЦ и каскади от ВЕЦ. В реката все още има малко вода и в нея живеят риби. Изваждането и от т.4.2 е

немотивирано и може да обслужва единствено „месарските“ интереси на някого. Имайте предвид, че предложението за режима по реката преди беше подкрепено и от ихтиолози към НПНМ – БАН. За да се запазят последните риби в реката е нужно гражданско присъствие на съвестни риболовци.

Област Видин

- р. Стакевска с притоците ѝ - от изворите до мост над реката при с. Извос, общ. Белоградчик (с координати 43.598847° N, 22.668464° E).

Коментар/Мотив: Прецизирани идентификатори на участъка.

- р. Голяма река с притоците ѝ – от изворите до сливането с река Манастирска – да се добави
- р. Манастирска с притоците ѝ – от изворите до сливането с река Голямата – да се добави

Коментар/Мотив: Включени в Заповед №РД09-89 2022-2024, преди 3г. за първи път. Възражаваме категорично срещу отпадането на реката от заповедта. Начинът, по който и преди бяха включени и изписани говори, че това е местно предложение. Подобна непоследователна политика трябва да престане, освен ако режимът не е бил въведен, защото реката е била зарибена, а сега, 3 години по-късно, когато рибките трябва да са отраснали до размери, както казват „месарите“ – „трапезни“ – то реките са извадени от всякакъв режим. Липсват мотиви към проекта за отпадането им. Обръщам внимание, че тези реки са подложени на зверски хидроморфологичен натиск от изградени по тях мВЕЦ, с които ние се борим от години, включително в съдебни процедури и включването им би спомогнало за засилване на натиска.

Прецизирали сме текстовете в заповедта, за да са конкретизиращи и разбираеми.

Област Габрово

- Река Росица, от долния (първия) мост в с. Валевци (с координати 42.837785° N, 25.085215° E) до моста в махала Тумбалово (с координати 42.863733° N, 25.091153° E)

Коментар/Мотив: Включени в Заповед №РД09-89 2022-2024 по наше предложение. Възражаваме категорично срещу отпадането на реката от заповедта. Този участък от реката е преходен между забранената зона над село Валевци и зоната извън специален режим на риболов. Периметърът е сравнително посещаван, с развит туризъм, реката е голяма с дълбоки вировете и напълно покрива изискванията, за да бъде отнесена в т. 4.2. Перфектна за установяване на връзката човек – река. В свободната мряно-пъстървова зона надолу също се среща пъстърва. Подобна непоследователна политика трябва да престане. Липсват аргументи за отпадането на реката в проекта на заповедта.

Област Кюстендил

- р. Струма – участъка от границата с административна област Перник до моста на с. Шишковци (с координати ° N 42.362937, 22.718915° E)
- р. Илийна с притоците ѝ - от м. Бричебор до вливането ѝ в река Каменица (Коджакарийца);

Коментар/Мотив: Реката попада на територията на ПП „Рилски Манастир“. Тестът е взиман от плана за управление на ПП Рилски Манастир. Всички останали реки на територията на парка са забранени за риболов. Съгласно плана, това е единствения разрешен участък. Устието на река Коджакарийца е при координати 42.096439, 23.401566. Местността Бричебор е неясно понятие, тъй като местността е изключително обширна и обхваща зони във високата част на планината над реката, като пътека за изкачване до местността тръгва по ребро от сливането с река Манастирска. Може да се предположи, че става въпрос за водослива на двете реки в такъв случай, но трябва да се конкретизира и съгласува с ДПП „Рилски Манастир“.

- р. Рилска с притоците ѝ - от границите на Природен парк „Рилски манастир“ до вливането в р. Струма.
- р. Драговищица с притоците ѝ - от държавната граница на България до вливането ѝ в река Струма – да се добави.
- р. Елешница с притоците - от изворите до вливането в река Струма – да се добави.
- р. Треклянска (Раянска) с притоците ѝ – на територията на областта – да се добави.

Коментар/Мотив: Включени в Заповед №РД09-89 2022-2024 по наше предложение. Възражаваме категорично срещу отпадането на трите реки в Област Кюстендил от режим на заповедта по т.4.2. Подобно предложение е абсолютно немотивирано и лишено от всякаква идея. Още повече, че режимът по река Треклянска например се запазва все пак в област Перник. То може да обслужва единствено интересите на тези, които искат да си „папат“ пъстърви по малки планински реки. При положение, че има стотици водоеми в областта, включително река Струма, където да се риболовства и всъщност риболовът по тези реки е разрешен, без проблем да се прибират кефали и мрени, целта на отпадането е ясна.

Организираните сме акции по почистване, в които се включиха стотици хора и на Треклянска, и на Драговищица. Поставяли сме с доброволци информационни табели по реките. Тези реки са в заповедта от 10 години, а сега отново, както и преди 3 години, искате да ги извадите. Направите ли го ви обещаваме протести, докато не ги върнете! Тези реки от водосбора на река Струма са емблемата на реката!!! Престанете с непоследователните политики и без никаква аргументация за това!

Освен това, реките Елешница, Треклянска и Драговищица са едни от най-магичните реки в България, които опазват популацията от автохтонен вид пъстърва **Salmo macedonicus**. Едни от малкото реки в България, останали все още диви, без ВЕЦ-ове(с изключение на един на река Драговищица, който значително влоши състоянието на реката последните години) и сериозни прегради, които да възпрепятстват миграцията на рибите. И двете са част от системата на река Струма, в която също има пъстърви в района на устията на реките, като същите служат за размножителни реки на рибите от река Струма. Режимът по тези реки е Последователна политика, която е задължителна!

Съществуват солидни научни доказателства, че във водосборите на реките Струма, Места и Марица, автохтонният вид пъстърва е *Salmo macedonicus* (Karaman, 1924)(Simić and Šorić, 2006; Kottelat and Freyhof, 2007; Brutto et al., 2010; Kohout et al., 2013; Zogaris et al., 2014; Barbieri et al., 2015; Marić et al., 2017). В съседна Гърция, която споделя водосборите на тези три реки с нас, за опазване на популациите и местообитанията на ендемичната македонска пъстърва се обявяват специални защитени зони от екологичната мрежа Natura 2000. В книгата „Сладководните риби и миноги на Гърция“ (Barbieri et al. 2015) е записано, че в Гърция, вида се среща в малки реки от водосбора на Струма, има по-широко разпространение във водосбора на Места и че във водосбора на Марица, македонската пъстърва се среща само в България. Zogaris et al.(2014) заключават, че македонската пъстърва е вид, за който Гърция трябва да проведе мониторинг и да докладва за състоянието на вида към Европейската комисия съгласно изискванията на Директива 92/43/ЕИО.

За съжаление, България все още не взема под внимание наличието на ендемичния вид македонска пъстърва в част от реките ни, въпреки че водещи български ихтиолози от години проучват вида и са го съобщавали за множество реки в егейския ни водосборен басейн. Страната ни не оценява състоянието му, не опазва местообитанията му и не прилага мерки за възстановяването му. В същото време, македонската пъстърва в Гърция и съответно на територията на целия Европейски съюз е в лошо, незадоволително природозащитно състояние и Гърция прилага специални мерки за възстановяването на вида, а Европейският съюз осигурява средства за целта. Положителна скорошна промяна у нас е включването на македонската пъстърва в Приложение 2 на Закона за рибарството и аквакултурите.

Специално за река Треклянска искаме да изкажем и нашите наблюдения и хипотези за последните 4 години. На няколко пъти получихме сигнали, а и от личен опит установихме, че по някаква причина след 2016г. популацията на всякаква риба в реката силно намаля. В същото време няма никакви съществени промени по реката – риболовът беше „хвани и пусни“, няма замърсители, браконьерството си беше на нивото, каквото си е било и преди това. Отдаваме това на факта, че през 2016г., когато заработи ВЕЦ-а на стената на яз. Пчелина, рибите в река Струма бяха зверски изтровени. Данни за това има и в доклад на учени от НПНМ-БАН: <https://dams.reki.bg/uploads/Docs/Files/Pchelina-Struma%20FINAL.pdf>

Съответно река Треклянска, която дълги години се е подхранвала от популацията на рибите в река Струма, която е много по-голяма и хранителна река, вече е с нарушена екология и браконьерските прояви са започнали да вземат превес, а и не само. Тривенето по Струма продължи регулярно през годините, като всеки път се откриваше мор на рибите.

Това, което е хубаво, че едва през 2021г. МОСВ забрани водовземаването от язовира за нуждите на мВЕЦ Пчелина. Това дава надежди, че екологичното състояние по реката ще се възстанови, но ни показва и колко е крехка системата.

Още един мотив е, че по тези реки има планове за бъдещи инвестиционни намерения за изграждане на ВЕЦ-ове, които трябва да не допускаме с оглед доказаното негативно въздействие на деривационните централи.

В допълнение, водите на река Драговищица пък са под сериозна заплаха от отравяне и в резултат на развиващите се минни комплекси в община Босилеград, Р Сърбия. Това поставя под сериозен риск оцеляването на живота в река и всяка риба в реката е безкрайно ценна! Тази година, с обявяването на заповедта за Защитена зона Кършалево, обхващаща и води на река Драговищица, се въведе ограничени и върху улова на мряна в реката – до 1,5kg, точно поради същите причини. Така че е добре, преди да махате реки, да ни питате преди това!

Ето защо смятаме, че режимът и по трите реки трябва да се запази, още повече, че любителския риболов в България е крайно либерализиран, и срещу заплащане на минимална такса за риболов и при минимални условия, хората имат достъп до огромен рибен ресурс. В крайна сметка за района на Кюстендил един от основните отрасли трябва да бъде туризма. Реките в региона предлагат страхотни условия за любителски риболов, а за да се връщат хората отново и отново, те трябва да откриват богати на риба води, а не изтарашени от браконieri. При сегашните ресурси и капацитет за контрол на държавните органи, считаме че единствено гражданското присъствие и трудния достъп ограничава до някаква степен браконьерството по реките.

Област Ловеч

- р. Черни Вит от границата ù с Национален парк „Централен Балкан“, заедно с притоците ù до ВЕЦ-а (с координати 42.834425° N, 24.193602° E) при отбивката за с. Ямна;
- р. Стара Рибарица - от границата ù с Национален парк „Централен Балкан“ до сливането ù с река Бели Вит;
- р. Заводна - от границата ù с Национален парк „Централен Балкан“ до сливането ù с река Бели Вит;
- р. Златна Панега – от извора до входа на гр. Луковит (с координати 43.195486° N, 24.153490° E);
- р. Черни Осъм - от сливането ù с река Краевица (с координати 42.800639° N; 24.776499° E) до водохващането на ВЕЦ Троян-1 (с координати 42.902527° N; 24.738610° E);
- р. Бели Осъм - от вливането на река Козешица (с координати 42.827271° N; 24.553867° E) до водохващането на ВЕЦ Троян-2 (с координати 42.861027° N; 24.692555° E).

- р. Златна Панега – под стената на яз. Луковит (с координати 43.199196° N, 24.156367° E) до бента в долния край на гр. Луковит (с координати 43.208250° N, 24.168971° E) с изключение на периода от 01 октомври до 31 януари, когато е въведена пълна забрана за риболов по т.4.1 – да се добави

Коментар/Мотив: Включена в Заповед №РД09-89 2022-2024 по наше предложение. Възражаваме категорично срещу отпадането на участъка от река Златна Панега, който е разположен в град Луковит. Това е крайно немотивирано предложение лишено от всякаква логика.

В т.4.1 на представения проект е въведена пълна забрана в периода на размножаване на пъстървата, а пък в т.4.2 реката липсва. Тъй като записът по т.4.1 е също предложен от нас, съгласувано и с Вас, промяната изглежда като техническа грешка, защото двата текста по замисъл са свързани!

Освен това, режимът по реката в участъка беше обявен в подкрепа на доброволното сдружение за опазване на реката в град Луковит. Заедно с тях чистихме и зарибявахме реката последните години. През 2023г. направихме и уникално детско зелено училище с над 60 деца, с включени много дейности свързани с познаването и опазването на реката. Страхотно е да говориш пред децата и да им кажеш, че пъстървата в реката е в режим хвани и пусни, както и да хванеш и пуснеш рибата обратно.

- р. Лява Видима - от границите на Национален парк „Централен Балкан“ до ВЕЦ Зора 1, местността „Барахари“ (с координати 42.850250° N, 24.890749° E) – да се добави

Коментар/Мотив: Включена в Заповед №РД09-89 2022-2024. Възражаваме категорично срещу отпадането на участъка. При налични ВЕЦ по реката(а те са поне 5 в района) е трудно да съществува самоподдържаща се популация в добро състояние. Ето защо единствения възможен режим е „хвани и пусни“.

- р. Бели Вит - от сливането на реките Дебелшица и Стара Рибарица до бента на местност ”Скрибътна” (с координати 42.903668° N, 24.308844° E) – да се добави

Коментар/Мотив: Включена в Заповед №РД09-89 2022-2024. Емблематична река в района, една от първите в режим. Възражаваме категорично срещу отпадането на участъка от река Бели Вит, който е разположен над град Тетевен, в района на село Рибарица. Колкото и да напишем за тази река ще е

малко. Тя е една жива система, заедно с всичките и притоци, като опазва добри популации на балканска пъстърва в Балкана. Освен това по реката в района няма изградени мВЕЦ, за разлика от всички съседни реки в Централен Балкан, което е истинско богатство. Не случайно в продължение на 3 години по река Бели Вит в района на село Рибарица нашето сдружение организира зелени училища за дечицата от Общината, като с тях заедно сме чистили, зарибявали, обучавали сме се на това, какво ни дават чистите и живи реки. И до днес децата в района говорят за нашите акции, които бяха подкрепени от община Тетевен и дирекцията на НП „Централен Балкан“.

Освен това, за място като село Рибарица, където от години се развива рекреационен туризъм е немислимо реката да бъде „месарена“, а единствения допустим режим на риболов е по метода „хвани и пусни“. Още повече, че всички сме свидетели за това, че това е една от реките, които могат да се дадат като добър пример за ефекта от въвеждането на подобен режим по реките на България.

- р. Стърна – от границите на Национален парк „Централен Балкан“ до вливането ѝ в река Видима – да се добави.

Коментар/Мотив: Включена в Заповед №РД09-89 2022-2024. Възражяваме категорично срещу отпадането на участъка от т.4.2. На реката има и мВЕЦ, така че друг възможен режим за там е недопустим.

- Река „Кнежа“ заедно с притоците ѝ – от границата на НП „Централен Балкан“ до вливането в река Бели Осъм – да се добави.

Коментар/Мотив: Включена в Заповед №РД09-89 2022-2024 преди 3г. Възражяваме категорично срещу отпадането на участъка от т.4.2 и непоследователната политика. Малка река, която заедно с река Бели Осъм ще работи от една страна за опазването на рибните популации с въвеждането на режима, от друга страна предоставяща възможности за общуване с природата.

- река „Краевица“ заедно с притоците ѝ – от границата на НП „Централен Балкан“ до вливането на десния приток Лешнишки дол (с координати 42.795483° N, 24.786386° E) – да се добави.

Коментар/Мотив: Включена в Заповед №РД09-89 2022-2024 преди 3г. Възражяваме категорично срещу отпадането на участъка от т.4.2 и непоследователната политика. Предложението е във връзка и с нашето предложение по т.4.1 за реката.

- р. Острешка от извора до мост над реката в кв.Острец (с координати 42.820078° N, 24.944973° E) – ново предложение.

Коментар/Мотив: Правим ново предложение към т. 4.2 във връзка и с възражението ни по т. 4.1 за тази река. Основен мотив за това е, че участъкът е забранен от дълги години, а реката предлага чудесни условия за риболов в красивия Балкан – разбира се по метод „хвани и пусни“. Има криволичещ път край реката, има туризъм и съответно присъствие на хора и контрол. Реката предлага и добри условия за естествено възпроизводство на ихтиофауната, като препоръчваме ИАРА да не одобрява зарибителни мероприятия с балканска пъстърва там.

- р. Костина - от паметника на Бенковски, местност Костина над с. Рибарица до вливането ѝ в река Бели Вит – ново предложение

Коментар/Мотив: Правим ново предложение към т. 4.2 във връзка и с възражението ни по т. 4.1 за тази река. Това предложение е вече одобрявано през началото на 2019г., но през 2020г. реката беше отново забранена цялата за риболов. Във връзка с решението за промяна статута на реката с проекта на заповедта, както и във връзка с нашето възражение срещу забраната във вилната зона, а над нея оставянето на реката без защита, което е лишено от логика, считаме, че реката трябва да е забранена нагоре от паметника на Бенковски, а в долния участък, където е вилната зона, същата да бъде в режим „хвани и пусни“ за Балканската пъстърва.

Важно е да споменем, че реката е „генетична банка“ за защитения вид главоч и именно поради тази причина беше забранена през 2020г. Това обаче доказано и обсъдено и с научните среди – не работи. Важно е ИАРА да не съгласува зарибителни акции по реката.

- Нямаме възражения

Област Пазарджик

- р. Рибна - от местност Дългия мост (с координати 41.918913° N, 23.924004° E) до местност Кара тепе (с координати 41.843662° N, 23.940818° E) – текстът е съгласно проекта на заповедта.

Коментар/Мотив: Координатите в проекта на заповедта не попадат върху реката и ясно определен обект. Прецизирали сме координатите във връзка и с предложението ни по т.4.1.

- р. Абланица с притоците ѝ, общ. Велинград – цялото поречие, включително и изворите;
- р. Яденица с притоците ѝ – от вливането на р. Юндоиска (с координати 42.100984° N, 23.980899° E) до вливането ѝ в река Марица;
- р. Чепинска – от моста на Радонова баня, гр. Велинград (с координати 41.997747° N, 23.978356° E) до моста на разклона за пещера „Лепеница“ при местност „Сухата лъка“ (с координати 41.9452385° N, 23.9371692° E);
- р. Мътница – от подпорна стена на яз. Батак (с координати 42.0226253° N, 24.2023793° E) до с. Дорково (вилно селище Планински кът) с координати 42.0545999° N, 24.1429734° E;
- р. Тополница – от стената яз. Тополница до моста на магистрала Тракия.

- р. Стара река, обл. Пазарджик – от моста при разклона за с. Нова Махала (с координати 41.956964° N, 24.238922° E) до ВЕЦ Пещера (с координати 42.017438° N, 24.274364° E) с изключение на периода от 01 октомври до 31 януари, когато е въведена пълна забрана за риболов по т.4.1

Коментар/Мотив: Включена в Заповед №РД09-89 2022-2024 преди 3г по предложение на местни сдружения – доброволци по реката. Възравяваме категорично срещу отпадането на участъка от т.4.2 и непоследователната политика. Предложението е във връзка и с нашето предложение по т.4.1 за реката. Липсва всякакъв мотив за промяната.

Област Пловдив

- р. Чепеларска (Чая) - в участъка от стария римски мост над с. Бачково до първия тунел посока гр.Пловдив (с координати 41.959979° N, 24.861136° E);
- р. Манастирска – в участъка от водопада на взривния склад (с координати 41.817404° N, 24.844490° E) до моста на разклона на с. Борово и с. Белица (с координати 41.848836° N, 24.840557° E)

~~— р. Въча — в участъка от последния МПС мост при гр. Кричим до моста на с. Йоаким Груево (с координати 42.119580° N, 24.555975° E) – възравяваме, да се замени с текста съгласно Заповед №РД09-89 2022-2024:~~

р. Въча – в участъка от откритото водохващане на „Напоителни системи“ ЕАД преди гр. Кричим (намиращо се до ВЕЦ „Въча 1“ с координати 42.0338611 24.4708611) до вливането ѝ в река Марица с изключение на участъка от откритото водохващане на „Напоителни системи“ ЕАД преди гр. Кричим (намиращо се до ВЕЦ „Въча 1“ с координати 42.0338611 24.4708611) до моста на с. Йоаким Груево (с координати 42.119580° N, 24.555975° E) в периода 01 октомври до 31 януари;

Коментар/Мотив: Възравяваме срещу съкращаването на зоната за риболов по метода „хвани и пусни“. Изменението е немотивирано и необвързано с концепцията за въвеждане на режима в резултат на огромния хидроморфологичен натиск, на който е подложена реката в участъка. Режимите на риболов по река Въча до сега бяха постигнати след голямо обществено обсъждане и съгласуване между голям брой риболовни сдружения. Вносители са също местни риболовни сдружения като Олимпик 2002, гр. Пловдив, подкрепени и от нас.

- р. Бяла река с притоците ѝ - от границите на Национален парк „Централен Балкан“ до вливането в река Стряма – да се добави

Коментар/Мотив: Включена в Заповед №РД09-89 2022-2024. Възравяваме категорично срещу отпадането на реката от т.4.2. За тази река можем да пишем много и с настоящето предложение ви заявяваме, че това е удар срещу риболовната общност. Ние от сдружение Балканка вече 4 години се

борим с различни процедури срещу едно незаконно водохващане, което изградиха на реката. Реката е включена в зона за защита на водите в действащ ПУРБ и предложена за такава в проект на ПУРБ. Отпадането и от настоящата заповед ще лиши от предмет и зоната за водите, която се базира на заповедта. Ето защо подобни несъгласувани промени, които освен това показват и една непоследователна политика, са недопустими и най-вече вредни за реката.

- р. Тъмръшка с притоците ѝ – от изворите до с. Първенец (с координати 42.065760° N, 24.655493° E) – да се добави към т.4.2 във връзка и с наше становище по т. 4.1

Коментар/Мотив: Възражяваме категорично срещу промените предвидени за тази река. Същата е включена в заповед №РД09-89 2022-2024, като нашето предложение, познавайки реката е да се разшири зоната „хвани и пусни“. Няма аргументи за промяната. В същото време участъкът е повлиян от работата на малка водноелектрическа централа, за което ние риболовците сигнализирахме компетентните институции при установяване на нарушения. При наличие на мВЕЦ няма как да говорим за „естествено“ възпроизводство. Т.е. мВЕЦ ще може да намалява оттока и дори да оставя реката на локви, ще може да засипва дъното с наноси при чистене, ще прави хидропикинг, термопикинг и други, а любителите риболовци ще гледаме? Премахването на такива реки от т.4.2 и добавянето им към т. 4.1 ще ни накара да си помислим, че всъщност целта е да няма риболовци, които да „пречат“!

Област Перник

- р. Ерма с притоците ѝ по цялото течение на реката от Граничен контролно-пропускателен пункт Стрезимировци до границата с Република Сърбия при с. Петачинци;
- р. Треклянска (Раянска) с притоците ѝ на територията на областта.
- р. Струма – от преливника на язовир Пчелина до границата с административна област Кюстендил - да се добави към т.4.2 във връзка и с наше становище за река Треклянска

Коментар/Мотив: Включена в Заповед №РД09-89 2022-2024. Възражяваме категорично срещу отпадането на реката от т.4.2. Същата е включена по предишната заповед в т.4.2 по наше предложение и след съгласуване с други риболовни клубове. Причината за включването на реката в режим е изключително негативното въздействие на действието на ВЕЦ Пчелина, което доведе до почти пълното унищожаване на популациите от речна пъстърва в реката. Това доведе до огромен спад в популациите на риба и в притоците, където се размножаваха едрите риби от Струма. ВЕЦ-ът е спрян от 2021г. За възстановяването на реката обаче ще са нужни повече от 10 години и ви уведомяваме, че нищо не се е променило. Популациите са все така колебливи с единични улови, а да не говорим, че имаше ново тровене на 2 пъти последните 3 години, тъй като язовир Пчелина е „бомба със закъснител“. Така или иначе, всяка пъстърва, оцеляла в река Струма е безкрайно ценна и би довела до подобряване състоянието на рибните популации в притоците, където те се размножават. Зоната беше обявена съвместно със зоната в област Кюстендил(която сте оставили в проекта) като един от ключовите аргументи е свързаността на зоните по реките Треклянска и Драговищица със Струма, които също искате да махнете. Няма да Ви го позволим и сме готови да протестираме. В действията трябва да има логика, а във вашите ние не виждаме. Това не е ИГРА!

Област Смолян

- Нямаме възражения

Област София

- р. Искър - от стената на яз. Искър до ВЕЦ при Долни Пасарел (с координати 42.544344° N, 23.487149° E);

Коментар/Мотив: Координатите са коригирани, тъй като координатите от проекта попадат в Родопите.

- р. Нишава - в района на ДС Годеч от изворите до РС „Нишава“ край гр. Годеч (с координати 43.026939° N, 23.064235° E);
- р. Бакъовска – от района на Ловен дом „Търсава“ (с координати 42.872552° N, 23.644789° E) до района на с. Ябланица (с координати 42.868490° N, 23.539052° E);
- р. Искър – от сливането на Бели и Черни Искър до вливането в яз. Искър;

- р. Искър – от стената на яз. Панчарево (с координати 42.604533° N, 24.403102° E) до моста на бул. Цариградско шосе (с координати 42.637100° N, 23.418589° E) с изключение на периода от 01 октомври до 31 януари, когато риболовът на пъстървови видове риби е забранен, съгласно чл. 32, ал. 1 на Закона за рибарството и аквакултурите.;

Коментар/Мотив: Добавка във връзка с предложени текст по т. 4.1.

- р. Искрецка - от изворите до вливането ѝ в р. Искър;
- р. Габровница – от вливането на Брезовска река (с координати 42.982808° N, 23.498511° E) при разклона за село Брезов дол до устието в река Искър;
- р. Студената река с притоците ѝ – от изворите до потъването ѝ в понор в Петроханското плато (с координати 43.081059 N и 23.229429 E);
- р. Тополница с притоците ѝ - от изворите до вливането ѝ в яз. Жеков вир.
- р. Черни Искър - в участъка от вливането на р. Мальовишка до сливането ѝ с р. Бели Искър – да се добави;

Коментар/Мотив: Предложението е във връзка и с нашето предложение за забрана по т.4.1 на участъка обхващащ най-горната, досега свободна зона от реката, под границите на парка, заедно със забранените притоци Урдина и Мальовишка река. Предложението почти изцяло се препокрива и със зоната утвърдена в досегашната Заповед №РД09-89 2022-2024.

- р. Бели Искър - в участъка от границата на НП „Рила“ до сливането ѝ с р. Черни Искър – ново предложение;

Коментар/Мотив: Неголяма река, с дълга зона за естествено рибопроизводство в рамките на НП „Рила“. Режимите по съседните реки предполагат въвеждането на режим и на река Бели Искър.

- р. Стара река заедно с притоците ѝ – от моста при кметството на село Ямна (с координати 42.827879°N, 24.084553° E) до вливането ѝ в река Малък Искър – ново предложение.

Коментар/Мотив: Мотиви с възражение срещу пълната забрана за риболов по реката представихме в т.4.1 от настоящето становище. Считаме, че обособяването на две зони по реката – зона за естествено рибопроизводство в най-горното течение и зона за „хвани и пусни“, в която така или иначе има изграден мВЕЦ, който нанася периодично труднопоправими щети на реката – са единствените възможни, за да направим нещо и да осигурим някаква защита по реката. Пълната забрана при нашия опит с реката за нас изглежда като действие на принципа „има човек – има проблем, няма човек – няма проблем“. Режимът „хвани и пусни“ ще е в унисон с туристическия облик на района.

Област Стара Загора

- Нямаме възражения

Област Сливен

- р. Голямата река заедно с притоците ѝ – от изворите до моста над реката в село Жълт бряг (с координати 42.738904° N, 26.112292° E) – да се добави

Коментар/Мотив: Включена в Заповед №РД09-89 2022-2024. Възражяваме категорично срещу отпадането на реката от т.4.2. Намираме това за немотивирано и лишено от всякаква логика. Сдружение Балканка от години полага грижи като зарибява реката с балканска пъстърва. Риболовците от района нямат много реки, където да практикуват хобито си, а и с оглед налични водохващания на мВЕЦ по реките в района, река Голяма река е една добра възможност да разпуснат сред природата. Наличието на река „хвани и пусни“ в областта и посещението от риболовци ще ни помогне с мониторинга на действащите мВЕЦ в региона. Прецизирали сме координатите до лесноразпознаваем обект в района, защото старите бяха просто на реката.

Област Шумен

- Нямаме възражения

Уважаеми дами и господа,

С това приключваме със същинската част на нашето становище и подробния преглед на текстовете от заповедта. Постарахме се да обхванем всички области и реки, за да бъдем максимално полезни. В началото на 2024г. изпратихме до вас становище, в хода на обществени консултации към заповедта по чл.30, в което имахме конкретни предложения, свързани с опазването на рибите и по-щадящото използване на рибните ресурси в реките по т. 4.2 от заповедта. За съжаление на видяхме никъде мотивирана обосновка защо не са възприети нашите предложение, подкрепа за която беше подадена от редица риболовни сдружения в България. Затова по-долу изпращаме тези предложения отново, като привеждаме и допълнителна законова обосновка.

III. В т.4.2. от заповедта, реки в специален режим на риболов, налагаща забрана за задържане на улов от речна /балканска/ пъстърва, текстът на точката се допълва като се въвеждат допълнителни изисквания за начинът, по който трябва да се извършва риболова по тези реки(участъци от реки), а именно както следва:

- Ø използване на 1(един) брой въдица с до 2(два) броя единични куки без контра;
- Ø забрана за риболов от мостови конструкции и други съоръжения, преминаващи над реката и издигащи се над нивото на реката на височина по-голяма от 1m.

Коментар/Мотив:

Считаме, че законовото основание за въвеждането на подобни правила следва от самия мотив за въвеждането на режима по чл. 30 ал.1 и ал.3., като е забранено задържането на екземпляри от балканска пъстърва по определени реки и участъци от реки. Щом е въведено такова ограничение без да се забранява риболова, то следва, че е допустимо и въвеждането на правила, по които да се извършва риболова. Подобни правила има въведени в много държави не само в участъци на концесионирани реки, а и чрез националното законодателство. Впрочем, режимът хвани и пусни е въведен чрез ЗРА за пъстървовите риби през седмицата и по презумция подобни правила не противоричат на целта на закона и мерките в него. Законът не забранява въвеждането на подобни правила при практикуване на „хвани и пусни“, а така също целта на закона и въвеждането на режимите на риболов по т.4.2 предполага въвеждането и на правила за използване на щадящи методи на риболов.

Мярката има за цел да се намали негативния ефект от големи брой риболовци, посещаващи реките по т. 4.2 от заповедта и да се гарантират максимално поставените цели. В противен случай, концентрацията на риболовци по тези реки в някои случаи дори вреди, отколкото да помага. Това налага въвеждането на специален минимум от задължителни правила, по които да се осъществява риболова, за да запазим максимално състоянието на уловените риби. Считаме, че предложените правила са лесно приложими, което е и важно условие, за да работят. Още повече, че все повече хора се убеждават в предимството от използването на единични куки при този риболов – нещо, което е включено и в Етичния кодекс на нашето сдружение.

Като вносители на предложението гарантираме, че използването на единични безконтрени куки носи неимоверно по-голямо удоволствие от риболова, по-безопасно е както за рибите, така и за самите риболовци, като рибите се връщат във водата без видими поражения, която е и основната цел на въведения режим.

Уважаеми дами и господа,

След направения обстоен преглед на проекта на заповедта намираме предложението за крайно немотивирано и противоречащо на принципи, които от години се утвърждават. Намираме текстовете за лишени от всякаква логика и работещи срещу развиването на любителския риболов във формата му на рекреационен туризъм по българските реки. Реки като Драговищица, Треклянска в Кюстендил, Елешница, Голямата в Сливенско, Златна Панега в Луковит, Благоевградска Бистрица, Бели Вит и редица други е недопустимо да бъдат вадени от т.4.2. Намираме за недопустимо и изобщо отпадането на реки от заповедта, да не говорим, че някои от тях са в някакъв режим от по-малко от година. Какви бяха аргументите преди по-малко от година и какво се промени, че трябваше да отпаднат? Това не говори добре за целия процес.

Цитираните по-горе реки отдавна са познати на риболовците, режимът по тях е известен, поставени са доброволно множество информационни табели. Всяка година риболовци в страната извършват почистване и зарибяване на тези реки, за да са те още по-привлекателно място и да запазят магията на реката. Приветстваме добавянето на нови реки към режимите по т. 4.2 от Заповедта, което би дало възможност и на нови области да се развиват.

Една от причините тези реки да са включени и досега в т.4.2 по предложението на риболовните клубове е, че те обикновено са подложени на сериозен риболовен натиск от увеличаващия се брой риболовци. Ако една река бъде преместена от т. 4.2 в т.4.1 то смисъл би могло да има само, ако ИАРА отговори на това с увеличаване на контролния капацитет. На всички ни е ясно, че това няма да се случи скоро, така че е ясно, че тези реки просто ще бъдат „изтарашени“ необезпокоявано, особено в по-скритите участъци.

На риболовът не трябва да се гледа като нещо пряко свързано с ползването на един природен ресурс, но и на механизъм, който движи икономиката на страната. Хората пътуват, нощуват, хранят се по местата, където риболовстват. Освен това и пазаруват риболовни стоки. През последните години риболовът на пъстърва се популяризира най-вече, защото се появиха реки, в които има риби и за които се полагат специални грижи. Тенденцията в издадените билети към ИАРА е постоянно растяща през последните 5 години. Това е

показателно, че все повече хора откриват в риболова достъпен начин за рекреативен туризъм.

Изваждането на реките по т.4.2, възприемаме като работещо срещу живота по тях, обслужващо интересите на тези, които искат само да съсипват. Убитите реки няма да ни върнат отново на мястото, където сме изживели щастливи мигове!!! А от това ще загубят всички.

Не е случайна и причината, че нашето сдружение „Балканка“ през последните години впрегна много усилия за популяризиране на тези реки сред местното население и ползите от режима по тях. Само който не е участвал в акция с местни жители, по малките населени региони, той не е виждал удивлението им, че някой се е загрижил за реката им.

Спрете с това безумие и изменете предложението на заповедта, като се надяваме да отчетете огромния труд, който хвърлихме по настоящето становище водени от убеждението, че можем да работим заедно за доброто на реките и любителския риболов в България, черпейки изцяло личен опит от познаване на реките на България.

И не на последно място. Сериозните промени, които сте предприели, обезсилват цялата природозащитна кауза, доколкото оставят без предмет определени на база заповедта зони за защита на водите в действащите ПУРБ, както и направените предложения към нов такъв.

Вярваме, че ще продължим успешното през годините партньорство с ИАРА, като настоящите предложения бъдат възприети в по-голямата си част.

Дата 13.11.2024г.

гр. София

Председател на УС:

/ ин

ьков /